

Het taaljaar 2007

Meningen van taalgebruikers

De belangrijkste gebeurtenis, het beste boek, het mooiste en het ergste woord – de redactie vroeg een aantal spraakmakende taalgebruikers wat hun het afgelopen jaar zoal opviel.

Redactie *Onze Taal*

	1. Wat is de belangrijkste gebeurtenis of trend van het afgelopen taaljaar?	2. Wat is het beste boek (of artikel of website) over taal dat u dit jaar las of gebruikte?	3. Wat is het ergste woord van 2007?	4. Wat is het mooiste woord van 2007?	5. Wie was dit jaar de beste taalgebruiker?
 Bart Chabot dichter	1. Het overlijden van Jan Wolkers.	2. De TomTom die ik sinds kort heb – wat is het een genot om door een warme vrouwenstem naar je bestemming te worden geleid.	3. Leuk en erg tegelijk: de manier waarop jurylid Gordon veel <i>Idols</i> -deelnemers tot op hun sokken afzeikt.	4. <i>Food en wellness. Bokito.</i>	5. Twee verse columnisten van <i>de Volkskrant</i> : Nico Dijkshoorn en Bert Wagendorp.
 Ernst Numann voorzitter Genootschap Onze Taal	1. Het nog altijd ontbreken van Nederlandse teksten op de Engelstalige informatieborden op Schiphol.	2. De site van Onze Taal natuurlijk: www.onzetaal.nl .	3. Niet echt nieuw maar toch: <i>mijn ding</i> , in 'Dat is (niet) mijn ding.'	4. Het woord (niet het begrip) <i>durfkapitaal</i> .	5. Het team van <i>Koefnoen</i> .
 Harmke Pijpers presentatrice BNR Nieuwsradio	1. De opkomst van het woord <i>bemoeizorg</i> . Het was hoog tijd dat het er kwam, het heeft lang geduurd voor het er was, maar nu het er echt komt, is het weer heel bedreigend.	2. Ik heb genoten van <i>Sculptaal</i> van vormgever Joris Visser. Een geestig boek vol nieuwe uitdrukkingen en woorden, zoals <i>liefbozen</i> ('niet met en niet zonder elkaar kunnen').	3. <i>Schaamlipcorrectie</i> . Moet je niet te veel over praten, gewoon doen! Nee sorry, wat voor tijd is dit?	4. <i>Maatschappelijk verantwoord ondernemen</i> , niet zozeer mooi, wel nuttig. Nu nog wachten op de maatschappelijk verantwoorde aandeelhouder.	5. Armando in het <i>Journal</i> nadat zijn museum was afgefikt.
 Jan Rot zanger en vertaler	1. De stuitende spelling in weblogs en e-mail, een rechtstreeks gevolg van de verfoeide <i>pannenkoek</i> van tien jaar geleden: niemand weet het meer, iedereen doet maar wat.	2. Mijn bijbel dit jaar was opnieuw het <i>Nederlands rijmwoordenboek</i> van Jaap Bakker.	3. <i>X-factor</i> .	4. De mijne waren <i>slijttijd</i> (van pijn; in <i>Een Hollands requiem</i>) en <i>wolkenvloot</i> (in <i>Hair</i>).	5. De gezamenlijke nederrappers.
 Sticks MC van rapformatie Opgezwolle	1. Er zijn steeds meer (betere?) communicatiemiddelen, maar tegelijk steeds minder goeie gesprekken. Er wordt minder naar elkaar geluisterd.	2. <i>De perfecte koppijn</i> van Herman Brusselmans. Ik denk dat ik de grote Van Dale het meest heb geraadpleegd. Verder vind ik het leuker met taal bezig te zijn dan erover te lezen.	3. <i>Hyves</i> . En <i>hard</i> . Alles is tegenwoordig 'hard'. Nieuwe muziek, nieuwe dansspasjes, nieuwe toiletpapierverpakkingen, alles is hard. Betrap mezelf er ook op dat ik het gebruik.	4. <i>Skallemerbattes</i> , een Zwols vloekwoord. <i>Batje</i> betekent 'sukkel', en De Schalm is een Zwolse school voor moeilijk opvoedbare kinderen. Vandaar.	5. Al jarenlang Hans Teeuwen. En Theo Maassen. En Rico, mijn rapcollega. Ikzelf ben ook niet echt onverdienstelijk. Maar Kees van Kooten en Wim de Bie zijn dé twee taalkunstenaars van Nederland.
 De Taalprof taalweblogbeheerder	1. Het naderende einde van 'De reizigers wordt verzocht over te stappen.'	2. Toch weer de tien nummers van het tijdschrift <i>Onze Taal</i> .	3. Er bestaan geen erge woorden. Ik vind <i>ergste woord</i> wel erg.	4. <i>Overigens</i> (want dat past overal bij).	5. Robert van Eijden, onder het pseudoniem Oxsept schrijver van het e-zine maarwatishet.com .
 Doekle Terpstra voorzitter HBO-raad	1. De ver-Wildersing van het taalgebruik in het publieke debat. Steeds vaker wordt er gecommuniceerd in korte en kwetsende termen die weinig ruimte overlaten voor redelijkheid, laat staan voor twijfel.	2. <i>Nachtrein naar Lissabon</i> van Pascal Mercier. Het boek gaat over wezenlijke levensvraagstukken en leest als een thriller. De formuleringen zijn zó mooi dat ze emoties oproepen. Prachtig.	3. <i>Knettergek</i> , waarmee Geert Wilders in de Tweede Kamer minister Vogelaar kwalificeerde. De Kamer hoort het domein te zijn van diepgaand inhoudelijk debat, een voorbeeld van beschaving.	4. Het woordje <i>de</i> uit "De Nederlander bestaat niet." Deze uitspraak uit de indrukwekkende toespraak van prinses Máxima is uit zijn verband gehaald en heeft ten onrechte tot veel opschudding geleid.	5. De beste taalgebruiker was Geert Wilders, maar dan bedoel ik dat <i>taalgebruiker</i> wel in de slechtste zin van het woord. Hij gebruikt de taal om het debat dood te slaan.
 Kees Torn cabaretier	1. Het verhaspelen van het Nederlands gaat gewoon door, en mensen die vaak in het openbaar spreken, lijken wel méér taalfouten te maken naarmate ze meer hun best doen zich correct uit te drukken.	2. Eigenlijk gebruik ik alleen <i>Het juiste woord</i> en Jaap Bakkers <i>Nederlands rijmwoordenboek</i> .	3. Dit jaar hoorde ik het woord <i>superinferieur</i> . En <i>koopkracht</i> heb ik altijd erg lelijk gevonden.	4. Veel woorden in <i>Datumloze dagen</i> , de jongste roman van Jeroen Brouwers: <i>ritsigheid</i> , <i>deddelkindje</i> , <i>lichaamsmachinerie</i> , <i>hormonentuin</i> , <i>buikboschages</i> , om maar een greepje te doen.	5. Jeroen Brouwers.
 Karel Treebus typografisch vormgever, auteur <i>Symbolenwijzer</i>	1. De poging van Boekenweek-organisator CPNB om een ironieteken in te voeren.	2. Boek: <i>Lost Languages. The Enigma of the World's Undeciphered Scripts</i> (Londen, BCA, 2002). Artikel: 'Werkwoordelijke schoonmaak. Lachen - loech - gelachen' (<i>Trouw</i> , 29 oktober 2007).	3. <i>Uitsterven</i> . In de <i>Los Angeles Times</i> stond onlangs dat er iedere veertien dagen een taal uitsterft. Bepaalde talen zijn we dus nog sneller kwijt dan de korenwolf, de kamsalamander of de geelbuikvuurpad.	4. <i>Voltooiing</i> , vanwege het verschijnen, in november, van de <i>Symbolenwijzer</i> .	5. Nieuwe medelanders uit verre streken (Iran, Somalië, enz.). Die spreken vaak al snel vrijwel accentloos Nederlands, iets wat inwoners uit landen met meer aan de onze verwante talen veel minder lukt.
 Frank Westerman schrijver	1. Voor mij persoonlijk: dat m'n dochter (5)'s avonds bij het voorlezen ineens begon mee te lezen. "Lek-ker, zegt Za-za de kakker-lak."	2. <i>Meer dan de feiten</i> , gesprekken met schrijvers van literaire non-fictie, van Han Ceelen en Jeroen van Bergeijk. Het is het boek dat ik vijftien jaar terug als beginnend journalist absoluut had willen lezen.	3. <i>Geloofsafval</i> . Het Lam Gods is geslacht, en als je daar niet meer in gelooft, zou er nog slechts 'geloofsafval' resten. Iets voor aasgieren en andere lijkenpikkers dus ...	4. Wat de moco's van Amsterdam-West gebruiken voor 'vernederlandsen': <i>verkazen</i> . (Ik verkaas - jij verkaast - zij verkazen.)	5. Remco Campert bij de uitvaart van Jan Wolkers.